

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2013/2183(INI)

6.12.2013

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ELi tegevuskava homfoobia ning seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi põhise diskrimineerimise vastaseks võitluseks
(2013/2183(INI))

Arvamuse koostaja: Minodora Cliveti

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et kohtupraktika põhjal on transseksuaalsete inimeste diskrimineerimine määratletud soolise võrdõiguslikkuse seaduste alusel, kuid ühiskondlike liikumiste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kontekstis kuuluvad transseksuaalsed inimesed pigem LGBTI (lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed) liikumise kui soolise võrdõiguslikkuse liikumise alla;
- B. arvestades, et transseksuaalsed inimesed kogevad nii tööturul kui ka väljaspool seda tõsist diskrimineerimist soo alusel, ning samal ajal ei ole paljudes liikmesriikides soolise võrdõiguslikkusega tegelevad või soolise diskrimineerimise vastu võitlevad või vastavaid konkreetseid kaebusi käsitlevad organisatsioonid kättesaadavad või puuduvad neil selliste isikute kaebuste käsitlemiseks või huvide kaitsmiseks vajalikud oskused ja teave, ning kohtusüsteemiga seotud organisatsioonidel ei ole piisavalt vahendeid või teavet, et käsitleda transseksuaalsete inimeste soolise diskrimineerimise juhtumeid;
  1. tunneb muret, et ei kodanikuühiskonna organisatsioonid ega soolise võrdõiguslikkusega tegelevad organid ei kaitse piisavalt transseksuaalsete inimeste õigusi ja huve; palub, et liikmesriigid määraksid transseksuaalsete inimeste diskrimineerimise vastase võitlusega seotud ülesanded just riiklikult rahastatavatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja võrdõiguslikkuse organitele ning tagaksid, et kohtusüsteemiga seotud organitel oleks piisavalt vahendeid ja teavet, et käsitleda transseksuaalsete inimeste soolise diskrimineerimise juhtumeid;
  2. kutsub komisjoni ja Euroopa Parlamendi komisjone üles süvalaiendama oma töös transseksuaalsete inimestega seotud teemasid, näiteks kodanikuõiguste, tervishoiu hariduse ja tööhõive valdkonnas;
  3. rõhutab, et ilmtingimata on tarvis järgida inimestevahelise võrdõiguslikkuse põhimõtet, olenemata nende soost, sooidentiteedist ja sooväljendusest, rassist või seksuaalsest sättumusest;
  4. juhib tähelepanu intersooliste inimeste nähtamatussele Euroopa tasandi ja riiklikes seadustes, samuti teadmiste ja uuringute puudumisele selles valdkonnas; nõuab eelnevat arvestades ja eelkõige sooidentiteeti silmas pidades, et hoogustataks soolise võrdõiguslikkuse alast õigusloome tööd;
  5. kutsub liikmesriike üles kaitsma LGBTI-inimesi homofobsete, vihkamist õhutavate avalduste ja vägivalda eest ning tagama, et samasoolistele partneritele saab osaks samasugune austus, väärikus ja kaitse nagu ülejäänud ühiskonnale; rõhutab, et avalik suhtumine LGBTI-inimestesse on tihti negatiivne ning et meedial on siin täita oma osa sellise suhtumise muutmisel; rõhutab vajadust korraldada teadlikkust tõstvaid LGBTI-inimeste õigusi käsitlevaid kampaaniaid nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil;

6. rõhutab, et lesbid kannatavad sageli mitmekordse diskrimineerimise all (olles naised ja lesbid) ning et meetmed LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse toetamiseks peavad käima käsikäes meetmetega naiste ja tütarlaste võrdõiguslikkuse eest, et saavutada lesbidele võrdõiguslikkus, mittediskrimineerimine ja vägivallavaba elu;
7. rõhutab, et tuleb toetada poliitikasuundi ja tavaid, mille eesmärk on võidelda seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi põhise diskrimineerimise vastu, ja soodustada mitmekesisuse toetamist töökohal algatustega, millega julgustatakse LGBTI-töötajate austamist ja täielikku kaasamist töökeskkonda;
8. rõhutab, et LGBT-inimestele tuleks pakkuda reproduktiivseid valikuvõimalusi ja viljakusega seotud teenuseid mittediskrimineerivas raamistikus;
9. rõhutab, et seksuaalharidus peab hõlmama mittediskrimineerivat teavet ja edastama positiivset suhtumist LGBTI-inimestesse, et tõhusalt toetada ja kaitsta noorte LGBTI-inimeste õigusi;
10. rõhutab vajadust juhtida sotsiaal- ja tervishoiutöötajate õpetamisel ja koolitamisel tähelepanu nii LGBTI-inimeste väärrika kohtlemise olulisusele kui ka nende tervisehoiuga seotud erivajadustele ja valikutele, mistarvis tuleks vastavas õppekavas koostada spetsiaalsed programmid;
11. palub ELi liikmesriikidel võtta vajalikke meetmeid, et tagada eelkõige transseksuaalsetele inimestele tõhus juurdepääs asjakohastele soo korrigeerimise teenustele, kaasa arvatud psühholoogilisele, endokrinoloogilisele ja kirurgilisele ekspertiisile transseksuaalide tervishoiu valdkonnas, ilma et neile esitataks põhjendamata nõudmisi;
12. mõistab hukka transseksuaalsete inimeste sundsteriliseerimise, mida mõnedes liikmesriikides ikka veel tehakse, ning nõuab, et niisugune inimõiguste rikkumine kohe lõpetataks;
13. kutsub liikmesriike üles tegutsema selle nimel, et koolides näidataks LGBTI-inimeste vastu üles austust ja neid kaasataks ning et koolides ja teistes haridusasutustes jagataks seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja sooväljendusega seotud probleemide kohta objektiivset teavet; väljendab muret selle pärast, et noored LGBTI-inimesed ja need, keda peetakse LGBTI-inimesteks, on suuremas kiusamisohus; rõhutab, et on vaja luua turvaline keskkond kõikidele noortele, sõltumata nende soost, rassist või seksuaalsest sättumusest;
14. rõhutab, kui oluline on tunnustada LGBTI-inimeste kodanikuõigusi ilma seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi põhise diskrimineerimiseta; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tunnustaksid – vastavalt ELi eeskirjadele – oma riigis elavate või töötavate isikute puhul kõiki mujal sõlmitud abielu, partnerluse ja lapsevanemaks olemise vorme, ning kutsub komisjoni üles võtma meetmeid nende liikmesriikide suhtes, kes seda ei tee;
15. kutsub liikmesriike üles mõtlema sellele, kuidas kohandada oma perekonnaõigust tänapäeva muutuvate peremustrite ja -vormidega, ning nägema ette võimaluse, et lapsel on rohkem kui kaks vanemat (või eestkostjat), kuna see võimaldaks nn vikerkaareperekondade ja LGBT-perekondade, samuti uuesti moodustatud perekondade suuremal määral tunnustamist;

16. kutsub liikmesriike üles tagama üksikutele naistele ja lesbidele juurdepääsu viljakusravile ja kunstlikule viljastamisele;
17. rõhutab, et tuleb järgida õigust sõnavabadusele, tagades võimaluse saada ja jagada teavet seksuaalse sättumuse ja soolise identiteediga seotud teemadel kõigi väljendusvormide abil, mille hulka kuuluvad ajakirjandus, trükised, suulised ja kirjalikud seisukohavõtted, kunst ja meedia; rõhutab, et tuleb austada kõikide LGBTI-inimeste rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabadust; on seisukohal, et kohalikud ja piirkondlikud asutused peaksid seepärast hõlbustama LGBTI-organisatsioonide püüdlusi korraldada selliseid üritusi nagu Pride'i rongkäigud, kuna need aitavad tõsta avalikkuse teadlikkust LGBTI-teemadest ja suurendada LGBTI-inimeste mõjuvõimu;
18. juhib tähelepanu asjaolule, et LGBTI-inimeste probleeme, nende probleemide ulatust ja lahendamise viise on väga vähe uuritud ja andmeid nende kohta napib; märgib, et sellist teavet on sobiva poliitika väljatöötamiseks ja meetmete tähtsuse järjekorda seadmiseks hädasti vaja, ning palub, et EL ja liikmesriigid tegeleksid nende probleemidega ja võtaksid vastavaid meetmeid;
19. julgustab liikmesriike tagama, et regulaarsete uuringutega kogutaks ja analüüsitaks vastavaid kvantitatiivseid andmeid LGBTI-inimeste väärkohtlemise ja ohvristamise esinemise kohta.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.12.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 11 -: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Livia Járóka, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Raül Romeva i Rueda, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti